

PROVINCIE FLEVOLAND

Zomernota

2023

Inhoudsopgave

1	Algemeen	5
1.1	Inleiding.....	5
1.2	Samenvatting.....	5
2	Afwijkingen per programma	8
2.1	Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap.....	8
2.2	Programma 2: Landbouw, visserij en natuur.....	11
2.3	Programma 3: Economie.....	13
2.4	Programma 4: Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige samenleving.....	14
2.5	Programma 5: Energie, duurzaamheid en milieu.....	15
2.6	Programma 6: Mobiliteit.....	18
2.7	Programma 7: Vernieuwend bestuur.....	24
3	Financiële effecten	31
3.1	Financiële omvang van de afwijkingen.....	31
3.2	Impact op de vrije begrotingsruimte.....	32
3.3	Stelpost Nieuw beleid.....	33
3.4	Stelpost loon- en prijsontwikkeling.....	34
3.5	Reserves.....	35
3.6	Kredieten.....	36
4	Bijlagen	38
4.1	Overzicht afwijkingen met financieel effect.....	38

Deel 1

Inleiding en samenvatting

1 Algemeen

1.1 Inleiding

De zomernota is de beleidsmatige afwijkingenrapportage over de uitvoering van de programmabegroting van het lopende jaar. Wij rapporteren de afwijkingen ten opzichte van de begroting, als onderdeel van de planning- en controlcyclus (P&C). De afwijkingen kunnen zowel inhoudelijk als financieel van aard zijn.

1.1.1 Afspraken voor de rapportage

Volgens de financiële verordening¹ van de provincie moet het college van Gedeputeerde Staten (GS) via een nota rapporteren over de inhoudelijk en financiële voortgang van de begroting, aan Provinciale Staten (PS). De inrichting van de nota moet ook aansluiten bij de indeling van de begroting. Daarom worden de afwijkingen gegroepeerd beschreven, per programma.

De peildatum voor deze zomernota is 1 mei 2023.

1.1.2 Leeswijzer

In deel 2 van deze nota lichten wij per programma de relevante afwijkingen toe. Dat gaat over de programma's zoals die in de programmabegroting 2023 zijn opgenomen. In deel 3 is een overzicht opgenomen met het totale financiële effect van de afwijkingen. Dit overzicht is ook vertaald in een begrotingswijziging 2023 die wij (in verband met het budgetrecht) ter vaststelling aan uw Staten voorleggen. In een aantal gevallen is er sprake van doorlopende effecten naar 2024 en volgende jaren, vanwege wijzigingen in de doorlooptijd en besteding van budgetten.

1.2 Samenvatting

1.2.1 Inhoudelijk beeld op hoofdlijnen

Het peilmoment is relatief vroeg in het begrotingsjaar, waardoor wij in beperkte mate kunnen voorzien of er sprake is van achterblijvende of juist voorspoedige beleidsvoornemens. Een belangrijk document voor ons financieel perspectief is de meicirculaire van het Provinciefonds. Omdat die circulaire door het Rijk wordt gepubliceerd na de peildatum kunnen de effecten daarvan niet meegenomen worden in deze afwijkingenrapportage.

Ondanks die onzekerheid zien wij wel de noodzaak om te rapporteren over de zaken die ons bekend zijn. Dat zijn vooral wijzigingen in de timing van projecten, maar ook effecten van loon- en prijsstijgingen in 2023.

In hoofdstuk 2 van deze nota beschrijven wij voor elk van de zeven programma's een aantal ontwikkelingen. Sommige ontwikkelingen hebben te maken met de uitvoering van wettelijke taken, zoals de Omgevingswet en de daaraan gelieerde omgevingsvisie. Daarnaast zien wij stijgende lasten, nog als gevolg van de economische ontwikkelingen in Nederland en de rest van Europa, zoals de hogere indexatie van het OV, de stijging van onderhoudslasten en de bijstelling van de overige loon- en prijsontwikkelingen.

Voor enkele infrastructurele werken zijn de kredieten in 2023 niet toereikend. Wij streven er naar om projecten zoveel mogelijk integraal uit te voeren, samen met de gebiedspartners.

---

¹ [Financiële verordening provincie Flevoland 2021 \(overheid.nl\)](https://overheid.nl/58411)

1.2.2 Financiële uitkomsten

Het totale effect van de zomernota is een tekort op de begroting van € 220.000 in 2023. Dit tekort wordt, zoals gebruikelijk, verrekend met de stelpost Nieuw Beleid. Ondanks een aantal stevige afwijkingen valt het effect op het begrotingssaldo mee. Dat komt vooral doordat enkele afwijkingen ten laste van bestaande oormerken in reserves gebracht kunnen worden, maar ook ten laste van de stelpost 'loon- en prijsontwikkelingen'. Een verdere uiteenzetting van de financiële impact is opgenomen in hoofdstuk 3.

Tabel 1 - Financiële afwijkingen per programma in 2023 (bedragen in € x 1 miljoen / - = voordeel)

	Programma's	Stelposten	Saldo
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	0,43	0,00	0,43
2 Landbouw, visserij en natuur	-0,39	0,00	-0,39
3 Economie	0,15	0,00	0,15
4 Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige Samenleving	0,12	0,00	0,12
5 Energie, duurzaamheid en milieu	0,04	0,00	0,04
6 Mobiliteit	0,13	0,00	0,13
7 Vernieuwend bestuur	0,53	-1,17	-0,64
Subtotaal voor reserves	1,01	-1,17	-0,16
Reserves	0,38	0,00	0,38
Begrotingssaldo	1,39	-1,17	0,22

Het uitgangspunt voor de begrotingsruimte is de programmabegroting 2023. De ruimte bestaat uit het:

- ongeoormerkte deel van de stelpost 'nieuw beleid', en
- ongeoormerkte deel van de 'Brede Bestemmingsreserve' (incidenteel te gebruiken).

Tabel 2 - Verloopoverzicht van de begrotingsruimte (bedragen in € x 1.000)

Opbouw vrije begrotingsruimte	Stelpost nieuw beleid	BBR (ongeoormerkt)
Initiële omvang (PB2023)	5,74	19,07
Actualisatie al genomen besluiten	1,51	1,95
Afwijkingen zomernota 2023	-0,22	-0,40
Herziene omvang (initieel plus mutaties)	7,04	20,62
Waarvan geoormerkt:		
A. Coalitieakkoord 2019-2023		
- Infrastructuur (wegen en fietspaden)	0,00	0,00
- Schone leefomgeving	0,00	0,00
B. Najaarsnota 2020		
- Batavialand (Maritiem archeologisch depot)	0,00	0,00
- Informatiestrategie excl. DSO	0,00	0,00
C. Overig		
- Erfgoed Schokland	0,05	0,00
D. Ruimte voor nieuwe bestuursperiode		
	6,99	0,00
E. Besluitvorming onderweg		
	0,00	-3,20
Vrije begrotingsruimte	0,00	17,82

Deel 2

Programma's

In dit deel wordt op hoofdlijnen per programma ingegaan op:

- Afwijkingen die zich bij de realisatie van het doel in 2023 voordoen. Deze kunnen zowel inhoudelijk als financieel van aard zijn.
- Voorgestelde begrotingswijzigingen, die een gevolg zijn van de gerapporteerde afwijkingen in de benodigde en beschikbare middelen.

2 Afwijkingen per programma

In dit hoofdstuk volgen afwijkingen en voorstellen voor diverse onderwerpen. Die onderwerpen zijn gegroepeerd op programma, het programma onderdeel en de doelstelling. Deze drie onderdelen zijn gebaseerd op de bestaande indeling en teksten uit de programmabegroting 2023. De doelen zijn groen omkaderd en voorzien van het symbool. Er zijn geen nieuwe doelen toegevoegd ten opzichte van de huidige programmabegroting. Zie de betekenis van de symbolen in onderstaande legenda.

- Verwijzing naar het doel zoals in de programmabegroting is opgenomen.
- De beschrijving van de geconstateerde of verwachte afwijking.
- Het voorstel als gevolg van, of als reactie op, de afwijking.
- Een samenvatting van het effect op de financiële vrije ruimte.

2.1 Programma 1: Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 1.1 Ruimtelijke ontwikkelingen, wonen en landschap
- 1.2 Water

2.1.1 Onderdeel - Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap

De invoering van de Omgevingswet is voorbereid

1A - Actualiseren (nieuwe) Omgevingsverordening

Voor de actualisatie van de Omgevingsverordening voorzien wij dat dit in twee stappen gebeurt. Dit is beschreven in de 2e voortgangsrapportage Actualisatie Omgevingsvisie, bouwsteen 2 (lijst van ingekomen stukken van Provinciale Staten van 26 april 2023).

Stap 1: Herziening Omgevingsverordening in verband met wettelijke taken

Wij herzien de Omgevingsverordening vooruitlopend op het actualiseren van de Omgevingsvisie. Het doel daarvan is om de basis van de Omgevingsverordening op orde te brengen voorafgaand aan de integrale actualisatie vanwege de nieuwe Omgevingsvisie. De eerste stap bestaat uit een aantal specifieke urgente wettelijke taken.

Mogelijk worden op basis van een nog uit te voeren quick scan enkele urgente beleidsonderwerpen toegevoegd. Wij verwachten in september 2023 het project toe te lichten in de Statencommissie en in januari 2024 een ontwerp wijzigingsverordening aan Provinciale Staten voor te leggen. Voor de definitieve vaststelling werken wij toe naar het najaar van 2024.

Stap 2: Actualisatie Omgevingsverordening op basis van de nieuwe Omgevingsvisie

De tweede stap is om de Omgevingsverordening integraal te actualiseren op basis van de nieuwe geactualiseerde Omgevingsvisie. Deze stap kan starten, zodra de nieuwe Omgevingsvisie is vastgesteld. Dit gebeurt dan op basis van het uitgangspunt 'regelgeving volgt beleid'. Daarbij zijn de resultaten van de bestuurlijke wensen en participatie met de omgeving van belang.

In de begroting is voor de actualisatie € 150.000 per jaar beschikbaar gesteld, in 2023 en 2024. Gelet op de planning voor de Omgevingsverordening verwachten wij dat niet het gehele budget in 2023 gebruikt zal worden. Wij stellen daarom voor € 100.000 naar 2024 door te schuiven.

Geen impact op de vrije ruimte, betreft doorschuiven van werkzaamheden en budget.

1B - Actualisatie omgevingsvisie en het omgevingsprogramma

De actualisaties van de omgevingsvisie en het omgevingsprogramma zijn meerjarige trajecten. Dat komt vooral door de benodigde doorlooptijd voor de voorbereiding van de besluitvorming over de participatie aanpak, het MER traject en de besluitvorming over het rijksprogramma NOVEX.

Momenteel is er alleen voor 2023 budget beschikbaar gesteld, terwijl de activiteiten ook in 2024 uitgevoerd zullen worden.

Voor deze activiteiten is in de begroting voor 2023 een bedrag van € 400.000 opgenomen. Vanwege de geactualiseerde planning verwachten wij niet het gehele budget in 2023 te gebruiken. Wij stellen daarom voor € 125.000 naar 2024 door te schuiven.

Geen impact op de vrije ruimte, betreft doorschuiven van werkzaamheden en budget.

Almere 2.0: realiseren ambities m.b.t. de ontwikkeling van Almere op basis van Handelingsperspectief MRA Oostflank

1C - Expo Floriade - FVA Almere 2.0

De provinciale cofinanciering voor de Floriade van € 10 miljoen loopt via het Fonds Verstedelijking Almere. De expo is voorbij, maar van onze € 10 miljoen resteert nog ongeveer € 450.000. Dat komt met name doordat twee projecten van gemeente Almere, waaraan wij zouden bijdragen, niet gerealiseerd zijn. Ons doel was ook niet de expo zelf plaats te laten vinden, maar om de expo te benutten om onze kenniseconomie structureel te versterken. Het werk loopt daarom in 2023 door. Dat resulteerde in proceskosten voor het aanvragen van een aantal subsidieaanvragen bij het Rijk en Europa, en een aantal activiteiten die worden voortgezet onder meer gericht op voeding en gezondheid.

In de begroting 2023 was hiermee nog geen rekening gehouden. Wij vragen de fondsbeheerder FVA deze bedragen vrij te geven en over te maken aan Flevoland voor Expo Floriade en voor het Food Forum.

Wij stellen voor om de terugbetaling van de middelen door gemeente Almere in de begroting 2023 te verwerken en het budget 'Expo Floriade' met € 350.000 te verhogen.

Geen impact op de vrije ruimte, betreft verwachte hogere baten die geprogrammeerd worden. Per saldo budgetneutraal.

1D - Flevoland bouwt aan Nederland

Van het Rijk hebben wij eind 2022 geld ontvangen als specifieke uitkeringen. De besteding daarvan is gebonden aan het doel van die uitkeringen, namelijk om:

- de twee Woondeals op te stellen en uit te voeren (€ 308.000), en
- om de formatie van gemeenten met een flexibele schil te versterken om het bouwtempo te verhogen (€ 1.336.415).

Voor deze laatste regeling is provinciale cofinanciering provincie noodzakelijk voor (50% van de rijksbijdrage). De cofinanciering kan gedekt worden uit de Brede Bestemmingreserve, oormerk Motie Koerhuis. Hiervan is een deel al geprogrammeerd (op de begroting 2023 gezet) en er resteert nog € 600.216 binnen het oormerk van de reserve.

Wij stellen voor om in de begroting voor 2023 een budget op te nemen voor de:

1. Woondeals van € 308.000;
2. Flexibele schil ter verhoging van het bouwtempo van € 1.336.415, en
3. provinciale cofinanciering € 600.216 (ten laste van de BBR).

Tegenover de lasten van 1. en 2. staan de opbrengsten (baten) van de specifieke uitkering van het Rijk.

Geen impact op de vrije ruimte, vanwege de uitkering van het Rijk en de inzet van het bestaande oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

2.1.2 Onderdeel - Water

Het watersysteem is beter toekomstbestendig

1E - Watersysteem blijvend op orde!

Bij de vaststelling van het Waterprogramma is een budget voor de drinkwatertransitie toegekend. Het doel daarvan is een impuls te geven aan de transitie en de ambities op het gebied van waterbesparing, waterbewustzijn en 'water op maat' (innovaties). Provincie Flevoland is nauw betrokken bij de landelijke ontwikkelingen, zoals de implementatie van de Nationale Beleidsnota Drinkwater, op het gebied van wet- en regelgeving van (drink-) waterbesparing. Ook regionaal zijn er veel ontwikkelingen op het gebied van (drink-) waterbesparing en innovaties, binnen het Waterlab Flevoland en de opgave Circulaire Economie.

Het onderwerp 'drinkwatertransitie' wordt komende tijd binnen de provincie meer grootschalig opgepakt binnen de woningbouwopgave (drinkwatertransitie in huishoudens) en het nieuwe economisch beleid (drinkwatertransitie bij bedrijven). Omdat zowel de woningbouwopgave als het economisch beleid nu in voorbereiding zijn en de komende jaren tot implementatie en uitvoering komen, verwachten wij een deel van het budget 2023 nodig te hebben in 2024 en 2025.

Wij stellen voor om het budget in 2023 met € 250.000 te verlagen en beschikbaar te stellen in de jaren 2024 en 2025 voor respectievelijk € 100.000 en € 150.000. Het budget is beschikbaar in de Brede bestemmingsreserve (oormerk waterprogramma).

Geen impact op de vrije ruimte, betreft doorschuiven van werkzaamheden en budget.

1F - Aanleg van een vooroever

Waterschap Zuiderzeeland heeft een versterkingsopgave voor de IJsselmeerdijk. Het gaat om het tracé vanaf de Houtribdijk en de Ketelmeerbrug). De versterkingsopgave wordt gerealiseerd door de aanleg van voorland. Daardoor is het mogelijk om over een lengte van ongeveer 10 kilometer nieuwe natuur te creëren.

De wijze waarop het voorland ingericht kan worden tot nieuwe natuur is nog niet uitgewerkt. Dat willen wij samen met het waterschap gaan uitkeren, in de planuitvoeringsfase de komende twee jaar. Het waterschap heeft ons gevraagd om een financiële bijdrage voor onderzoeken en een ontwerp. De kosten daarvan zijn ingeschat op € 300.000.

In de Brede Bestemmingsreserve is een bedrag van € 2 miljoen geormerkt voor het inrichten van het voorland tot nieuwe natuur (gebiedsgebonden bijdrage).

Wij stellen voor om in 2023 budget op te nemen van € 300.000, uit de Brede Bestemmingsreserve (reeds geormerkt), voor een financiële bijdrage aan het waterschap.

Geen impact op de vrije ruimte, vanwege de inzet van het bestaande oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

2.2 Programma 2: Landbouw, visserij en natuur

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

2.1 Landbouw & visserij

2.2 Natuur & landelijk gebied

2.2.1 Onderdeel – Landbouw en visserij

Benutten van kansen die Floriade biedt voor de Flevolandse (kennis)economie

2A – Food Forum

Wij verwachten dat de exploitatie van het Food Forum in 2023 lager uit zal vallen, gelijk aan de uitkomsten in 2021 en 2022. Belangrijke redenen daarvan is nog de nasleep van corona, maar ook nog de beperkingen die tijdens de Floriade bestonden. Vooraf hebben wij die aspecten wel meegenomen in onze risicoanalyse. Het negatieve financiële effect voor 2023 schatten wij in op € 330.000, namelijk € 100.000 hogere lasten en € 230.000 lagere baten.

Vanuit de te ontvangen Floriade gelden uit het FVA (zie afwijking **1C**) van € 450.000 zetten wij € 100.000 incidenteel in als dekking van de lagere baten in 2023.

In de Brede Bestemmingsreserve is een oormerk opgenomen voor de dekking van de exploitatie van het Food Forum. Zoals uit de jaarrekening 2022 blijkt is het saldo daarvan begin 2023 € 50.000. In 2023 is er een onttrekking begroot van € 150.000, die nu groter is dan het saldo van het oormerk.

Voor de toekomst van Food Forum vanaf 2024 zullen wij afzonderlijk met een statenvoorstel komen. Onze ambitie daarbij is om de exploitatie van het Food Forum kostendekkend te maken.

Wij stellen voor om:

- het budget exploitatie Food Forum aan te passen, door de lasten met € 100.000 te verhogen en de baten met € 230.000 te verlagen;
- de begrote onttrekking uit de Brede Bestemmingsreserve (oormerk 'Kapitaallasten en exploitatie Food Forum') met € 100.000 te verlagen.
- het bedrag vanuit het FVA van € 100.000, vrijval Floriade, in 2023 in te zetten als bijdrage voor de exploitatie van het Food Forum;
- vanuit de reserve procesgelden gebiedsontwikkeling € 100.000 te gebruiken als dekking voor het lagere resultaat, na herschikking budgetten procesgelden uit programma 3, en het restant van het lagere resultaat ten laste te brengen van het begrotingssaldo voor € 230.000.

Ondanks de inzet van de bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere zal de vrije ruimte met € 230.000 afnemen in 2023.

2.2.2 Onderdeel – Natuur en landelijk gebied

De natuurwaarden zijn behouden en de beleefbaarheid van natuurgebieden is toegenomen

2B – Gebiedsgerichte aanpak stikstof

In december 2022 heeft het Rijk een aantal specifieke uitkeringen (SPUK's) aan de provincie verstrekt voor de stikstofopgave. Dit heeft betrekking op voorbereidingskosten, vooral gericht op capaciteit en versnellingsgelden transitie landelijk gebied. Concreet gaat het bij de versnellingsgelden om praktijkproeven perceelafspoeling, versnellingsmaatregelen melkrundveehouderij en versnelling aanleg en herstel erfsingels in het gebiedsproces. Deze opbrengsten en de kosten voor de uitvoering konden wij nog niet programmeren, oftewel nog niet in de begroting verwerken, vanwege de onzekerheid van de omvang en de toekenning. Zie de omvang en verwachte besteding in de onderstaande tabel.

	2023	2024	2025	Totaal
Specifieke uitkering	€ 1.395.000	€ 3.125.000	€ 2.710.000	€ 7.230.000

Binnen de Brede Bestemmingsreserve is een geormerkt bedrag voor de Flevolandse Aanpak Stikstof aanwezig. Hiervoor willen wij € 380.000 begroten voor 2023 voor onder andere het afstemmen binnen het gebiedsproces en het realiseren van innovatie impulsen.

Wij stellen voor om een budget op te nemen voor de besteding van de versnellingsgelden, waarvoor geld van het Rijk is ontvangen. Daarnaast stellen wij voor om in 2023 een budget op te nemen van € 380.00 vanuit de Brede Bestemmingsreserve (oormerk stikstof).

Geen impact op de vrije ruimte, vanwege hogere baten en dekking uit het bestaande oormerk in de BBR.

2C – Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Voor het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) is het nodig om gronden, terreinen en opstallen aan te kunnen kopen. Die aankopen zijn nodig om voorwaarden de scheppen voor de doelen uit programma. Voorbeelden daarvan zijn aankopen van vastgoed en bedrijven om verplaatsingen mogelijk te maken (ruilgronden) of het verkrijgen van stikstofemissieruimte.

Dergelijke aankopen worden gezien als (tijdelijk) bezit en moeten als zodanig op de balans van de jaarrekening worden gezet, in plaats van als besteding ten laste van een budget uit de programmabegroting. De voorwaarde daarvoor is dat er een investeringskrediet beschikbaar is.

Op dit moment is er voor het programma Nieuwe Natuur een investeringskrediet van € 6 miljoen. Dat kan worden gebruikt voor tijdelijke grondverwerving in het kader van dat programma. Het programma Nieuwe Natuur is dermate gevorderd dat dit krediet niet (meer) benodigd is.

Daarom stellen wij voor om het krediet van het programma Nieuwe Natuur vrij te laten vallen en in plaats daarvan een nieuw krediet te verlenen voor het PPLG. De omvang van het benodigde krediet bedraagt € 10 miljoen.

Wij stellen voor om het krediet van het programma Nieuwe Natuur vrij te laten vallen en een nieuw krediet beschikbaar te stellen voor het Provinciaal Programma Landelijk Gebied voor een bedrag van € 10 miljoen. De looptijd van het krediet is gelijk aan de uitvoeringstijd van het PPLG.

Geen impact op de vrije ruimte, het uitgangspunt voor dit nieuwe krediet is dat er geen sprake zal zijn van kosten die effect hebben op het begrotingssaldo. Op gronden wordt namelijk niet afgeschreven. Wel kan het zijn dat de aankopen éénmalig afgewaardeerd moeten worden, maar de daaruit volgende kosten zullen ten laste worden gebracht van de Rijksmiddelen die voor de uitvoering van het PPLG beschikbaar worden gesteld.

2.3 Programma 3: Economie

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

3.1 Economische ontwikkeling

3.2 Gebiedsopgaven

2.3.1 Onderdeel – Gebiedsopgaven

Het Mobiliteit Infrastructuur Test Centrum in Marknesse is operationeel en biedt ruimte aan bedrijven die zich met slimme, duurzame en veilige mobiliteit bezighouden

3A – Gebiedsopgave MITC

Voor het Mobiliteit- en Infrastructuur Testcentrum te Marknesse is een paviljoen van de Floriade naar het terrein verplaatst. Dit paviljoen kan functioneren als start van een centrum voor smart mobility en andere kennisuitwisseling. In de komende jaren wordt daarmee een start gemaakt met de doorontwikkeling van het MITC en een centrum voor toegepaste wetenschappen, waar ook de onderwijs- en kennisinstellingen gebruik van gaan maken. De initiële kosten van het paviljoen en de overige proceskosten voor de start van het MITC € 150.000 zijn hoger dan het huidige budget in de begroting 2023.

Wij stellen voor het budget 'procesgeld MITC' met € 150.000 te verhogen, ten laste van het budget bij programmaonderdeel 6.2.1 Mobiliteit voor € 100.000, en van de reserve procesgeld gebiedsontwikkelingen voor € 50.000.

Geen impact op de vrije ruimte, vanwege het gebruik van bestaande middelen in de begroting en de middelen in de reserve 'procesgeld gebiedsontwikkelingen'.

Het maritiem cluster op Urk is versterkt en toekomstbestendig

3B – Gebiedsopgave MSNF

Onder het gebiedsprogramma Maritiem Cluster Urk worden de voorbereidingen getroffen voor de aanbesteding van de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland (MSNF). Bij het opstellen van de begroting was nog niet duidelijk wanneer de voorbereiding van de aanbesteding daadwerkelijk zou kunnen plaatsvinden. Met het onherroepelijk worden van het inpassingsplan eind 2022 is dit mogelijk geworden. In de voorbereiding bleek dat er aanvullende activiteiten (onder andere veldonderzoek en advieswerk) benodigd zijn om een robuuste en exactere kostenraming te kunnen opstellen (benodigd voor een actualisatie van het investeringskrediet) en de contractstukken op te stellen.

Het procesgeld voor de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland met € 100.000 op te hogen naar € 400.000 ten laste van de reserve procesgeld gebiedsontwikkeling.

Geen impact op de vrije ruimte, vanwege het gebruik van middelen in de reserve 'procesgeld' gebiedsontwikkelingen.

2.4 Programma 4: Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige samenleving

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

4.1 Recreatie en toerisme

4.2 Cultuur en erfgoed

4.3 Krachtige samenleving

2.4.1 Onderdeel – Cultuur en erfgoed

Goede bekendheid van de Flevolandse geschiedenis en draagvlak voor cultureel erfgoed

4A – Eenmalige compensatie culturele- en erfgoedinstellingen

In de begroting is voor culturele- en erfgoedinstellingen in 2023 een indexering van 4,6 % toegepast. Deze indexering is voor die organisaties niet genoeg om de gestegen kosten te compenseren. Daarnaast heeft de toch al prille en kwetsbare culturele en erfgoedsector in Flevoland flinke klappen gekregen als gevolg van gedwongen sluitingsperiodes tijdens corona. Herstel gaat jaren duren.

De staatssecretaris Cultuur en belangenorganisatie Kunsten '92 heeft de gemeenten en provincies nadrukkelijk opgeroepen om een deel van de algemene dekkingsmiddelen in te zetten voor cultuur.

Wij stellen voor om in 2023 éénmalig (zonder structurele doorwerking) de subsidies aan culturele- en erfgoedinstellingen die jaarlijks worden geïndexeerd, te verhogen vanwege de gestegen kosten. In plaats van de door PS vastgestelde indexatie van 4,6% zal dan voor 2023 het CBS vastgestelde inflatiecijfer van 10,2% éénmalig aan de betreffende instellingen uitgekeerd worden. De kosten daarvan bedragen € 221.000, ten laste van de stelpost loon en prijscompensatie.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege de inzet van de stelpost loon- en prijsontwikkelingen.

4B – Erfgoedzorg

De provincie en gemeenten hebben als gemeenschappelijk doel een goede erfgoedzorg. De provincie wil aan dit doel werken door invulling te geven aan een provinciaal steunpunt. Een steunpunt is het eerste aanspreekpunt voor erfgoed. In 2023 wordt gewerkt aan een plan voor het bundelen van lokale en provinciale formatie waardoor een gemeenschappelijke archeoloog kan worden aangesteld, die invulling geeft aan de gemeentelijke taken en de provinciale steunpunttaken. Deze combinatie heeft naar verwachting het grootste positieve effect op de erfgoedzorg en past bij de komst van de Omgevingswet. De verwachting is dat hier in 2024 daadwerkelijk invulling aan kan worden gegeven. De beschikbare middelen in 2023 zullen daarom niet volledig worden besteed.

Wij stellen voor om het budget in 2023 te verlagen met € 100.000.

Positief effect op de vrije ruimte door teruggave van het budget van € 100.000.

2.4.2 Onderdeel – Sport

De samenleving van Flevoland is gezond, welvarend en betrokken (iedereen doet mee en hoort erbij)

4C – Sport

Sportverenigingen en organisatoren van (breedtesport) evenementen lopen na corona tegen steeds hogere kosten aan. Dat is het gevolg van stijgende energielasten, afnemend aantal vrijwilligers, hogere leges, hogere inkoopkosten, maar ook afnemende sponsorinkomsten. Daardoor is het lastig om in te schatten welke sportwedstrijden en evenementen in 2023 plaatsvinden. Als de organisatoren onvoldoende middelen hebben kunnen die activiteiten ook doorgeschoven naar een volgend jaar. Het effect daarvan is dat het voor ons ook leidt tot een mogelijke onderbesteding op het sportbudget in 2023.

Wij stellen voor om de mogelijke onderbesteding aan het einde van het jaar te storten in de uitvoeringsreserve 'sport', zodat deze middelen beschikbaar blijven voor de uitvoering van het provinciale sportbeleid en aansluit bij de vraag van sportaanbieders naar meer zekerheid.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege de beoogde storting in de reserve.

2.5 Programma 5: Energie, duurzaamheid en milieu

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

- 5.1 Regionale energiestrategie
- 5.2 Duurzaamheid en circulaire economie
- 5.3 Milieu: lucht, bodem en geluid
- 5.4 Klimaat akkoord

2.5.1 Onderdeel – Regionale energiestrategie

De gezamenlijke inzet voor het behalen van de nationale klimaatdoelen is vastgelegd in een Regionale Energie Strategie

5A – Waterstofeconomie

Het programma Energie in Balans is opgezet voor het stimuleren van de energietransitie. Dit is een ambitie vanuit de Regionale Energie Strategie. Als onderdeel van het programma zijn in 2022 een aantal waterstofprojecten in Flevoland geïdentificeerd. Deze initiatieven zijn een samenwerking aangegaan in de vorm van een Memorandum of Understanding (MoU) Groene Waterstof. De eerste stappen in de samenwerking zijn samengevat in het Flevoland Hydrogen Valley (FLHY) rapport, zie de mededeling daarover aan Provinciale Staten (lijst van ingekomen stukken van 26 april 2023). Onze intentie is om de aanbevelingen verder uit te werken, zodat de kansen van Flevoland als waterstofregio worden benut.

Om deze projecten ook procesmatig te kunnen ondersteunen is voor 2023 een budget nodig van € 180.000 nodig. Binnen de brede bestemmingsreserve is hiervoor nog € 253.300 geoormd, waardoor de afwijking budgetneutraal is ten opzichte van de begrotingsruimte.

Wij stellen voor om in 2023 een budget voor waterstofprojecten € 180.000 op te nemen in de begroting, ten laste van de Brede bestemmingsreserve, oormerk waterstofeconomie.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege de inzet van het oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

Een integraal ruimtelijk/landschappelijk beleid voor alle vormen van energieopwekking en -opslag is opgesteld

5B – Obstakelverlichting windmolens

De obstakelverlichting van windmolens veroorzaakt lichthinder. Een naderingsdetectiesysteem zorgt ervoor dat de obstakelverlichting alleen brandt wanneer dit noodzakelijk is voor naderend vliegverkeer. In 2023 is in de Brede bestemmingsreserve een oormerk opgenomen van € 1.500.000 als dekking voor een subsidieregeling om windparken financieel te ondersteunen bij het toepassen van naderingsdetectiesystemen. Dat is in overeenstemming met landelijke afspraken met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (kamerbrief EZK6 juni 2022; DGKE-WO).

Wij hebben bestuurlijke overleggen gevoerd met de windparken. Daaruit blijkt dat een regeling gewenst is, om op afzienbare tijd tot realisatie te kunnen komen.

Daarom zijn wij voornemens om de regeling open te gaan stellen in 2023. In de regeling zal een verdeelsleutel worden opgenomen waarbij de windparken 60% van de kosten voor eigen rekening moeten nemen. Voor 20% van de kosten zullen wij een specifieke uitkering vanuit het Rijk ontvangen en de overige 20% zal een provinciale bijdrage zijn (cofinanciering).

Wij stellen voor om het geoormerkte bedrag van € 1.500.000 uit de Brede Bestemmingsreserve beschikbaar te stellen voor de regeling naderingsdetectie in 2023 en 2024. De werkelijke onttrekking aan de Brede Bestemmingsreserve, oormerk obstakelverlichting windmolens is afhankelijk van het aantal gerealiseerde detectiesystemen in enig jaar.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege de inzet van het oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

2.5.2 Onderdeel – Milieu: lucht, bodem, geluid

De kwaliteit van onze leefomgeving is in Flevoland behouden, zodanig dat gerichte aandacht is besteed aan gezondheid, bodem, water, lucht en geluid

5C – Actieplan geluid/SWUNG

Doordat de Omgevingswet in 2023 is uitgesteld konden wij geen nieuw 'Actieplan geluid' vaststellen. Nu zijn wij verplicht om dat alsnog te doen, vóór de zomer van 2024.

Op 1 oktober 2019 is de subsidieregeling 'verbetering geluidwering van woningen 2019-2023' ingegaan. Deze subsidieregeling loopt op 30 september 2023 af, gekoppeld aan de planperiode van het lopende 'Actieplan geluid'.

De lopende subsidieregeling willen wij tijdens de overbruggingstermijn beschikbaar houden om ook in het volgende 'actieplan geluid' als maatregel te gebruiken. De besluitvorming daarover moet volgend jaar nog door het college van Gedeputeerde

Staten plaatsvinden, bij de vaststelling van het nieuwe actieplan geluid. Het beschikbare budget is ongeveer € 750.000.

Wij stellen voor om maximaal € 700.000 van het in 2023 beschikbare budget voor de subsidieregeling 'verbetering geluidwering van woningen 2019-2023' door te schuiven naar 2024, via de reserve 'doorgeschoven activiteiten'.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege het gebruik van de reserve 'doorgeschoven activiteiten'.

5D - Bodemsanering

De uitvoering van de taken uit de Wet bodembescherming (Wbb) verloopt zoals geprogrammeerd. Onder het motto 'huiswerk op orde' wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van een opvolger van het uitvoeringsprogramma 'Duurzaam Gebruik Ondergrond' (UP DGO). Dat programma is breder dan de wettelijke taken. De start van het programma is vanwege personele wisselingen vertraagd. Als gevolg daarvan is er ook vertraging op de (her-) programmering van lopende en nieuwe activiteiten voor duurzaam gebruik van bodem en ondergrond.

Wij stellen voor om het budget in 2023 met € 150.000 te verlagen en beschikbaar te stellen in 2024. Deze verschuiving verloopt via het geormerkte deel van de Brede bestemmingsreserve (oormerk 'Duurzaam gebruik Flevolandse Ondergrond').

Geen impact op de vrije ruimte vanwege het gebruik van de Brede Bestemmingsreserve.

5E – CAO Omgevingsdienst

In het voorjaar van 2023 hebben wij van Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek een verzoek voor een zienswijze ontvangen, op het voorstel van hun tweede begrotingswijziging in 2023. Die begrotingswijziging gaat over de financiële gevolgen van de nieuwe CAO gemeenten en CAO SGO. In dat akkoord is een salarisverhoging van gemiddeld 9,1% afgesproken, terwijl binnen de begroting van de OFGV een indexering voor personeelskosten van 2,3% is opgenomen.

In de 2e begrotingswijziging heeft de OFGV daarom een aanvullende indexering van de personeelskosten van 6,8% opgenomen. De financiële impact daarvoor voor provincie Flevoland is een aanvullende last van € 226.780. In onze zienswijze hebben wij voorgesteld om de helft daarvan te compenseren. Als het algemeen bestuur daar aan tegemoet komt, is het structurele tekort € 113.390 voor ons.

Wij stellen voor om de begrotingspost Omgevingsdienst voorzichtigheidshalve met ingang van 2023 structureel aan te vullen met € 113.390, ten laste van de stelpost loon- en prijsontwikkelingen. Daarbij merken wij wel op dat er een risico aanwezig is van € 113.390, namelijk wanneer het bestuur van de Omgevingsdienst de zienswijze niet overneemt.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege de inzet van de stelpost loon- en prijsontwikkelingen.

5F – Flevolandse aanpak stikstof - omgevingsdienst

In 2022 is via zomernota een oormerk opgenomen in de Brede Bestemmingsreserve voor de 'Flevolandse aanpak stikstof' van € 125.000. Dit is bedoeld als mogelijke dekking voor de kosten van de OFGV voor het uitvoeren van de Flevolandse aanpak, zoals toezicht en handhaving. In 2023 is € 27.180 van het oormerk besteed. Het restant is nog niet geprogrammeerd, oftewel nog niet als budget opgenomen in de begroting.

Wij stellen voor om in 2023 een budget op te nemen van € 97.820 voor de kosten van Flevolandse aanpak Stikstof, ten laste van de Brede Bestemmingsreserve (oormerk Toezichhouders stikstof).

Geen impact op de vrije ruimte vanwege het gebruik van het bestaande oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

5G – Leges milieubelastende activiteit NZKG

De Omgevingswet zal in 2024 in werking zal treden. Dat is later dan wij hadden voorzien. Een gevolg daarvan is dat er in 2023 geen leges worden geheven voor de milieubelastende activiteiten. In de begroting hebben wij initieel een opbrengst van € 40.000 opgenomen voor de milieubelastende activiteit NZKG (Noordzee kanaalgebied), maar nu is duidelijk dat die niet gerealiseerd kan worden.

Wij stellen voor om in 2023 zowel de baten als de lasten voor te verlagen met € 40.000.

Geen impact op de vrije ruimte omdat wij zowel de opbrengsten als de kosten in de begroting verlagen.

2.6 Programma 6: Mobiliteit

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

6.1 Openbaar vervoer

6.2 Ontwikkeling en innovatie mobiliteit

6.3 Infrastructuur

2.6.1 Onderdeel – Openbaar vervoer

Onderzoeken van verbeteringen in toekomstig openbaar vervoer

6A – HOV busverbindingen

Voor de busverbindingen van het hoogwaardige openbaar vervoer (HOV-busverbindingen) richten wij ons in 2023 vooral op de busverbinding Almere-Utrecht. Provincie Noord-Holland kan voor deze bouwsteen uit het Regionaal OV-Toekomstbeeld nog geen ontwikkelpad opstellen. De redenen daarvoor zijn beperkte capaciteit en een andere prioritering. Zodra nieuwe colleges zijn gevormd zijn wij voornemens om concrete afspraken te maken over het ontwikkelpad en bepalen wanneer alle partijen in staat zijn voldoende middelen in te zetten.

Afwijking zonder budgettaire gevolgen voor het begrotingssaldo. Volgens bestaand financieel beleid worden de in enig jaar niet-bestede middelen gestort in de bestemmingsreserve Mobiliteit.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege het gebruik van de reserve Mobiliteit.

6B – Impact corona op het openbaar vervoer

In 2020 tot en met 2022 waren de reizigersopbrengsten in het OV lager dan begroot, als gevolg van de coronapandemie. Daarom is in de najaarsnota 2020 besloten om een bedrag van € 2,25 miljoen in de Brede Bestemmingsreserve te oormerken, als tijdelijke

dekking voor die tegenvallende reizigersopbrengsten. De bestedingsperiode die aan het oormerk werd gekoppeld is in de perspectiefnota 2022-2025 verlengd tot en met 2023. De impact van corona in het OV is nog langer merkbaar. De reizigersaantallen en -opbrengsten fluctueren begin 2023 nog rond de 80% ten opzichte van 2019. In de afspraken met de nieuwe vervoerder EBS voor de concessie IJssel-Vecht 2023-2035 is de toezegging gedaan dat de provincies een omzet van 90% garanderen ten opzichte van de omzet 2019 of anders het OV aanbod zullen afschalen. Dat laatste is ongewenst. EBS heeft in haar offerte een aantrekkelijke dienstregeling aangeboden met ook een aantal verbeteringen voor de reizigers. Deze verbeteringen zijn nodig om het OV aantrekkelijker te maken.

Het is daarom gewenst om de binnen de Brede Bestemmingsreserve geoordeelde middelen langer beschikbaar te houden om de vervoerder in geval van in 2024 en 2025 tegenvallende reizigersopbrengsten te kunnen compenseren en ter dekking van de inzet van personele capaciteit om samen met de vervoerder het OV in Flevoland na Corona weer goed voor het voetlicht te brengen, zodat de reizigersaantallen zullen stijgen. Dat laatste is noodzakelijk om de beoogde omzet te behalen zodat compensatie niet nodig is.

Wij stellen voor om het binnen de Brede Bestemmingsreserve reeds geoordeelde bedrag van € 2,25 miljoen tot en met 2025 beschikbaar te stellen. In de aanbesteding van de concessie IJssel-Vecht met de nieuwe vervoerder EBS is afgesproken dat er een compensatieregeling mogelijk is. Door het oormerk langer beschikbaar te stellen is het mogelijk om een eventuele uitvoering van de compensatieregeling door te laten gaan. Dit kan ook worden ingezet als dekking voor de inzet van personele capaciteit.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege de inzet van het bestaande oormerk in de Brede Bestemmingsreserve.

6C - Indexatie van exploitatiesubsidies aan OV-bedrijven

In de concessieovereenkomsten met de OV-bedrijven is afgesproken om de jaarlijkse exploitatiesubsidies te indexeren met de in de sector algemeen aanvaarde index, namelijk de LBI (Landelijke Bijdrage Index). Voor elke vervoerswijze en gebruikte energiebron wordt een index berekend en gepubliceerd. Voor de huidige concessie is de 'LBI-diesel' van toepassing.

Op 10 december 2023 zal EBS in Flevoland starten met de uitvoering van de concessie IJssel-Vecht 2023-2035. De concessies IJsselmond en Lelystad eindigen dan. In de nieuwe concessie geldt de 'LBI-elektrisch', omdat de vervoerder op verzoek van de provincies (Statenvoorstel van 30 mei 2018) gaat rijden met zero-emissiebussen.

In de aanbesteding is het provinciaal beschikbare budget (prijsspeil 2021) als plafondbedrag meegegeven. Daarom zullen de geoffreerde tarieven voor de start van het Flevolandse deel van de concessie eerst nog op prijspeil 2023 moeten worden gebracht met toepassing van de LBI-elektrisch. De LBI-elektrisch index is hoger dan de LBI-diesel die geldt voor de huidige concessie en waarmee in de begroting rekening is gehouden:

- LBI-diesel 2022: definitief: 8,91 % (in begroting)
- LBI-diesel 2023: voorlopig stand maart 2023: 3,83%
- LBI-elektrisch 2022: definitief: 13,13 %
- LBI-elektrisch voorlopig stand maart 2023: 6,31%.

Door de 'LBI-elektrisch' stijgen de kosten voor het OV per saldo met 6,4% meer dan met LBI-diesel. De hogere index werkt door in de exploitatiebijdragen van de komende jaren (cumulerend effect). De financiële impact is een structureel hogere jaarlijkse exploitatiebijdrage die samenhangt met de uitvoering van het vervoer, namelijk € 712.000 per jaar (voorlopig prijspeil maart 2023). Voor 2023 is dit circa € 43.000, omdat de concessie pas begin december ingaat.

Het opvangen van dergelijke grote indexatieverschillen binnen het programma Mobiliteit en Ruimte (en de bestemmingsreserve Mobiliteit) zou ten koste gaan van de ambities op andere thema's binnen dit programma, zoals fiets, verkeersveiligheid of de

geplande investeringen in infrastructuur. Het niet (volledig) toepassen van de 'LBI elektrisch' binnen de huidige financiële kaders leidt tot afschaling van het OV-aanbod.

Wij stellen voor om de storting in de reserve Mobiliteit in 2023 met € 43.000 te verhogen en met ingang van 2024 structureel te verhogen met € 712.000, ten laste van de stelpost loon- en prijsontwikkelingen.

Omdat dit een effect is van sterke prijsstijgingen, die niet waren voorzien, is voorgesteld om de stelpost loon- en prijsontwikkelingen te gebruiken. Vooralsnog is er daardoor geen impact op de vrije ruimte.

6D - Indexatie vervoerskosten Regiotaxi Flevoland

In de overeenkomst met de vervoerder van Regiotaxi Flevoland is afgesproken om de jaarlijkse tarieven te indexeren. Daar wordt NEA-index voor gebruikt, de in de sector algemeen aanvaarde index. De index in 2023 is 13,7% en dat is veel hoger dan normaal. De NEA-index lag de afgelopen jaren tussen de 1,0% en 3,7% (met een gemiddelde van 2,6%, gerekend over de periode 2019 tot en met 2022). De stijging komt voornamelijk door tekorten aan grondstoffen, hoge energieprijzen (brandstofkosten), sterk oplopende inflatie en een blijvend krappe arbeidsmarkt.

De afwijking leidt tot een structurele stijging van € 300.800 voor de kosten die samenhangen met de uitvoering van het vervoer. Een deel van de lasten (60,1%) belasten wij door aan de vier in het project deelnemende Flevolandse gemeenten. De financiële impact voor de provincie is daarom een stijging van € 120.000, die vanwege de structurele aard meerjarig doorwerkt.

Het opvangen van dergelijke grote indexatieverschillen binnen het programma Mobiliteit en Ruimte (en de bestemmingsreserve Mobiliteit) zou ten koste gaan van de ambities op andere thema's binnen dit programma, zoals fiets, verkeersveiligheid of de geplande investeringen in infrastructuur.

Wij stellen voor om de jaarlijkse storting in de reserve Mobiliteit vanaf 2023 met € 120.000 te verhogen, ten laste van het begrotingssaldo.

Omdat dit een effect is van sterke prijsstijgingen, die niet waren voorzien, is voorgesteld om de stelpost loon- en prijsontwikkelingen te gebruiken. Vooralsnog is er daardoor geen impact op de vrije ruimte.

6E - Uitbreidingsvergoeding delegatiebesluit OV Almere

Op 5 juli 2016 hebben Gedeputeerde Staten de bevoegdheden voor het busvervoer van Almere gedelegeerd aan gemeente Almere. Provinciale Staten hebben ingestemd met een aanvullende bekostiging voor de uitbreiding van het busvervoer, dat is de 'uitbreidingsvergoeding'. Uitbreiding was nodig vanwege de stadsuitbreiding, zoals de ontwikkeling van het inwonertal in de betreffende uitbreidingswijken. De financiële dekking daarvoor wordt steeds voor de eerstvolgende vier jaar te geregeld. De eerste keer is dat gedaan in de perspectiefnota 2017-2020 en daarna in de programmabegrotingen.

Per abuis is de dekking voor de stadsuitbreiding Almere niet in de programmabegroting 2023 opgenomen.

Wij stellen voor om het budget 'Openbaar streekvervoer' in 2023 met € 228.862 te verhogen, ten laste van het begrotingssaldo. Het structurele (meerjarige) effect van € 228.862 zal jaarlijks worden verwerkt in de komende programmabegrotingen, volgens eerdere besluitvorming.

De vrije ruimte neemt in 2023 met € 228.862 af.

6F – Haltes museum Schokland

Wij onderkennen een langgekoesterde wens om museum Schokland, een toeristische trekpleister, met het OV bereikbaar te maken. Vanaf 2023 zal EBS Public Transportation in Flevoland starten met de uitvoering van de concessie IJssel-Vecht 2023-2035. EBS heeft voor de nieuwe OV-concessie een rechtstreekse buslijn Urk-Nagele-Kampen aangeboden waarmee aan deze wens kan worden voldaan. In de brede spits rijdt de lijn snelRRReis 215 langs het museum. Zodra de reizigersaantallen toenemen kan deze lijn doorgroeien naar een volwaardige buslijn die gedurende de gehele dag rijdt. Om gebruik te maken van de rechtstreekse buslijn is het nodig om nieuwe bushaltes te plaatsen. Daarom vragen wij om in een krediet beschikbaar te stellen voor de aanleg van twee haltekommen met bushaltes aan de provinciale Schokkerringweg bij Museum Schokland.

Wij stellen voor om in 2023 een krediet beschikbaar te stellen van € 300.000 voor de aanleg van twee bushaltes. De jaarlijkse kapitaallasten kunnen financieel gedekt worden vanuit de reserve Mobiliteit.

Geen impact op de vrije ruimte, vanwege het gebruik van de reserve Mobiliteit.

Bereikbaarheid Nationaal Park Nieuwe Land

6J – Verkenning extra station 'Lelystad-Zuid'

Wij zijn voornemens een opdracht te verstrekken aan ProRail voor een verkenning naar een extra station 'Lelystad-Zuid', onder voorbehoud van goedkeuring van betrokken partijen. Dit is onderdeel van de uitwerking van de quickscan die in 2022 is uitgevoerd. In het bestuurlijk overleg (BO) MIRT is besloten om een multimodaal bereikbaarheidsonderzoek uit te voeren, voordat een verkenning uitgevoerd wordt. Er zal eerst onderzoek gedaan worden naar de ontsluiting van Lelystad Warande naar het centrum en de hoofdnetwerken. De uitkomsten hiervan zullen op het BO-MIRT van 2023 worden besproken. Een verkenning kan plaatsvinden wanneer vanuit een brede afweging voldoende draagvlak is ontstaan.

Afwijking zonder budgettaire gevolgen voor het begrotingssaldo. Volgens bestaand financieel beleid worden de in enig jaar niet-bestede middelen gestort in de bestemmingsreserve Mobiliteit.

Geen impact op de vrije ruimte, dit is geen financiële afwijking.

Kleine kernen blijven bereikbaar door slim maatwerk OV

6K – Mobility as a service

Wij onderzoeken of de pilot 'Mobility as a Service' (MaaS) in gemeente Noordoostpolder verbreed kan worden naar de gemeenten Urk en Dronten om meer dekking te bieden in het landelijk gebied. Vooralsnog is er onvoldoende draagvlak bij de gemeenten om een

MaaS-pilot uit te voeren. Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor deelmobiliteit in de gehele provincie.

Afwijking zonder budgettaire gevolgen voor het begrotingssaldo. Volgens bestaand financieel beleid worden de in enig jaar niet-bestede middelen gestort in de bestemmingsreserve Mobiliteit.

Geen impact op de vrije ruimte vanwege het gebruik van de reserve Mobiliteit.

2.6.2 Onderdeel – Infrastructuur

De bereikbaarheid van Flevoland is verbeterd t.b.v. het goed kunnen functioneren van onze samenleving

6G - Geluidsvanrail Ganzenweg-Knardijk

In de omgeving van het project Ganzenweg-Knardijk liggen vier woningen die een hoge geluidbelasting hebben (+60 dB). Vanuit de stelpost 'Nieuw Beleid' wordt met de plaatsing van een geluidsvanrail de geluidbelasting voor deze 4 woningen verlaagd. De investering bedraagt € 68.661. Het plaatsen van de geluidsvanrail wordt binnen het project Ganzenweg-Knardijk gerealiseerd.

Wij stellen voor om:

- het raamkrediet ontwikkelingsinvesteringen te verhogen met € 68.661. Op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar bedragen de kapitaallasten € 1.717 per jaar met ingang van 2024.
- een bedrag van € 68.661 toe te voegen aan de Reserve Mobiliteit voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten en dit ten laste te brengen van de stelpost 'nieuw beleid' (oormerk SWUNG investeringen).

Geen impact op de vrije ruimte, de storting in de reserve wordt ten laste gebracht van een bestaand oormerk.

6H - Project Gooiseweg

In het project 'Gooiseweg' wordt geluidsreducerend asfalt toegepast op het deel tussen de Ganzenweg- Larserweg. De investering daarvan bedraagt € 63.709. Dit bedrag komt ten laste van Actieprogramma Geluid.

Wij stellen voor om het raamkrediet ontwikkelingsinvesteringen te verhogen met € 63.709. Op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar bedragen de kapitaallasten € 1.593 per jaar met ingang van 2024.

Dit kan financieel worden gedekt door een bedrag van € 63.709 toe te voegen aan de Reserve Mobiliteit voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten en dit enerzijds ten laste te brengen van de stelpost 'nieuw beleid' (oormerk SWUNG investeringen) voor € 33.344 en anderzijds de begrotingspost Klasseke Milieutaken voor € 30.365.

Geen impact op de vrije ruimte, de storting in de reserve wordt ten laste gebracht van bestaand budget en een bestaand oormerk.

6I - Verbreding fietsonderdoorgang Veluwemeerbrug

Wij leggen een definitief fietspad aan die onder de Veluwemeerbrug doorloopt. Dit is een activiteit van het project 'Ganzenweg-Knardijk'. Vanuit het fietspadenplan is verzocht dit fietspad van 2,5 meter naar 3 meter te verbreden, met het doel de veiligheid en het comfort te verhogen voor de gebruikers van het fietspad. De investering neemt daardoor toe met € 21.300.

Wij stellen voor om in 2023 het raamkrediet ontwikkelingsinvesteringen te verhogen met € 21.300. Op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar stijgen daardoor de kapitaallasten € 533 per jaar met ingang van 2025. Dit kan financieel worden gedekt door de jaarlijkse storting in de reserve Mobiliteit met dat laatste bedrag te verlagen.

Geen impact op de vrije ruimte, door gebruik van de reserve Mobiliteit.

6L – Groot onderhoud bruggen en sluizen

Tijdens de uitvoering van het programma GOBS tussen 2019-2023, zijn verschillende onvoorziene omstandigheden opgetreden. Zo zijn er aanzienlijke tegenvallers geweest doordat objecten in een slechtere staat verkeerden dan verwacht, mede als gevolg van het feit dat niet alle onderdelen tijdens de voorbereiding van het project volledig onderzocht konden worden, omdat deze bijvoorbeeld zich gedeeltelijk onder water bevonden. Daarnaast heeft het programma te maken gehad met uitdagingen als gevolg van de coronapandemie, wereldwijde tekorten van materialen, de huidige oorlog in de Oekraïne en ongekende prijsstijgingen van de diverse (bouw-)materialen. Al met al onvoorziene omstandigheden, maar vooral de opeenstapeling van deze omstandigheden is zeer uniek en daarmee ongekend.

De consequentie hiervan is dat het programma GOBS niet langer in staat is om de financiële impact van de inmiddels opgetreden risico's zelf te dragen. De onvoorziene omstandigheden zijn gerapporteerd in de verschillende voortgangsrapportages en in de verschillende P&C-documenten aan de Provinciale Staten. Er is een aanvullend krediet van € 12 miljoen nodig om de resterende bruggen en sluizen, conform programma afspraken te renoveren.

Belangrijk om te vermelden is dat het programma GOBS nog tot en met juni 2023 over een positief krediet beschikt. Hierna is het krediet niet meer toereikend. In onderstaand overzicht is een opsomming van de tekorten weergegeven.

#	Omschrijving	€ x 1 miljoen
a.	Slechtere staat van het areaal	2,5
b.	Economische ontwikkelingen door (COVID-19, grondstoffen tekort, oorlog Oekraïne)	2,6
c.	Gewijzigde en aanvullende wet- en regelgeving; Asbest / Chroom-6 / Machineveiligheid	0,3
d.	Vervanging van de steigers, remming- en geleidewerken voor de Noordersluis, Zuidersluis (ZuS), Friese Sluis en Urkersluis	3,9
e.	Uitstel oplevering en instandhouding projectorganisatie voor één extra jaar	2,1
f.	Aanvullende risico-reservering 3 objecten, ZuS, Vaartsluis en Larsersluis	0,6
		12,0

Deze gebeurtenis is ook in de weerstandsparagraaf van de P&C-documenten opgenomen. Daardoor kan € 0,9 miljoen (3 jaar kapitaallast) worden gedekt vanuit de algemene reserve. Omdat het risico zich heeft voorgedaan zal dat ook in de weerstandsparagraaf worden verlaagd, zodat de weerstandsratio gelijk blijft.

Wij stellen voor een aanvullend investeringskrediet te verlenen van € 12 miljoen. De afschrijvingslasten bedragen daardoor € 0,3 miljoen structureel per jaar, vanaf 2024. Voor € 0,9 miljoen kan dat worden gedekt vanuit de algemene reserve. Voor de resterende jaren zal, door het nieuwe bestuur, worden onderzocht hoe de betreffende € 0,3 miljoen per jaar kan worden gedekt. Dat kan door de ambities uit het plan 'Mobiliteit en ruimte' terug te brengen.

Geen impact op de vrije ruimte voor de eerste 3 jaren, door inzet van de algemene reserve. De jaarlijkse kapitaallast na dien € 0,3 miljoen zal worden verwerkt in de programmabegroting 2024.

2.7 Programma 7: Vernieuwend bestuur

Binnen dit programma vallen de volgende programmaonderdelen:

7.1 Bestuur

7.2 Provinciale Staten

7.3 Algemene dekkingsmiddelen en stelposten

7.4 Bedrijfsvoering

7.5 Reserves

2.7.1 Onderdeel – Bestuur

Een versterkte effectiviteit van het openbaar bestuur

7A – Versterkte effectiviteit openbaar bestuur

Het ministerie van BZK heeft vorig jaar via de septembercirculaire 2022 van het Provinciefonds aan alle provincies een financiële bijdrage toegekend van € 400.000. Dit is de decentralisatie-uitkering 'impulsgelden weerbaarheid gemeenten'. Blijkens de brief van de minister van BZK (oktober 2022) is deze bijdrage expliciet bedoeld voor het vergroten van de slagkracht van gemeenten tegen ondermijnende invloeden. Deze middelen zijn in 2022 ontvangen en in de algemene middelen verwerkt. Om deze gelden alsnog te kunnen besteden vragen wij om een budget beschikbaar te stellen voor weerbaarheid gemeenten tegen ondermijnende criminaliteit, ten laste van de Brede Bestemmingsreserve.

Wij stellen voor om een oormerk op te nemen in de Brede Bestemmingsreserve van € 400.000 voor 'weerbaarheid gemeenten'. Deze middelen programmeren wij in 2024 en 2025 voor jaarlijks € 200.000.

De vrije ruimte in de Brede Bestemmingsreserve wordt door deze afwijking € 400.000 lager.

2.7.2 Onderdeel – Algemene dekkingsmiddelen en stelposten

Een solide financieel beleid en een efficiënte begroting

7B – Rentebaten

Ons geld, de liquide middelen, houden wij verplicht aan bij het Rijk. Dat is het zogenaamde 'schatkistbankieren'. De afgelopen jaren ontvingen wij geen opbrengsten uit rente over de liquide middelen, omdat het rentepercentage 0% was. Voor 2023 zijn dan ook initieel geen opbrengsten begroot. Doordat de rentetarieven, ook onder het schatkistbankieren, weer oplopen is over het eerste kwartaal een rentebate gerealiseerd van € 0,28 miljoen. Op basis van de liquiditeitsprognose verwachten wij in 2023 een totale opbrengst van € 1,0 miljoen te realiseren.

Wij stellen voor om de begrote renteopbrengsten te verhogen tot € 1,0 miljoen, ten gunste van het begrotingssaldo.

Deze afwijking heeft een positief effect op de vrije ruimte in 2023, die stijgt namelijk met € 1 miljoen.

7C – Opcenten Motorrijtuigenbelasting

Wij hebben in mei een nieuw voertuigoverzicht ontvangen van de belastingdienst. Op basis van dat overzicht hebben wij onze prognose voor de opbrengsten bijgesteld. Wij verwachten dat de opbrengst in 2023 € 54,5 miljoen zal zijn, wat per saldo een toename betekent van € 0,4 miljoen ten opzichte van de begroting. Dat komt vooral doordat het aantal benzine voertuigen minder snel daalt dan verwacht en de daling van het aantal dieselveertuigen afvlakt.

Wij stellen voor om de begrote opbrengst opcenten MRB met € 0,4 miljoen te verhogen, ten gunste van het begrotingssaldo.

Deze afwijking heeft een positief effect op de vrije ruimte, die stijgt met € 0,4 miljoen.

2.7.3 Onderdeel – Bedrijfsvoering

IT-systemen veilig en op orde

7D – Aanvullend krediet Solar roof en snellaadpaal

Om de capaciteit voor eigen energieopwekking te vergroten wordt voorgesteld om een deel van de parkeerplaats aan de achterzijde van het provinciehuis te voorzien van een 'solar parking'.

In 2019 zijn reeds zonnepanelen op het volledige dak van het provinciehuis geïnstalleerd, om de capaciteit van eigen opwekking van energie te vergroten is het wenselijk om ook het parkeerterrein daarvoor te benutten.

Daarnaast zijn wij voornemens om een snellaadpaal voor elektrische auto's te installeren. Dit om te voorzien in de toenemende vraag naar (snel-) laadcapaciteit. Dit wordt onder andere ingegeven door de transitie naar elektrisch vervoer van het bestuur en bezoekers die ook steeds vaker gebruik maken van elektrisch aangedreven vervoersmiddelen.

Dit voorstel hangt samen met de afwijking 7I, waarin wij u informeren over de gestegen energiekosten voor het provinciehuis en overige werklocaties.

Wij stellen voor om een krediet te verlenen voor:

- het solar-roof van € 350.000, met een afschrijvingstermijn van 20 jaar, en
- de snellaadpaal van € 150.000 met een afschrijvingstermijn van 10 jaar.

Doordat deze afwijking over een krediet gaat zullen er afschrijvingslasten in de begroting worden opgenomen. Daardoor daalt de vrije ruimte met € 32.500 per jaar, op zijn vroegst vanaf 2024.

7E – Aanvulling bijdrage Bij12

De voorjaarsnota van Bij12 kondigt hogere lasten aan op het onderdeel ICT. Dat heeft tot gevolg dat de provincie € 55.000 extra moet bijdragen in 2023, ten opzichte van de primitieve begroting.

Wij stellen voor om het budget voor de bijdrage ICT aan Bij12 te verhogen met € 55.000, ten laste van het begrotingssaldo.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking € 55.000 af in 2023.

7F – Daling huuropbrengst OFGV

De Omgevingsdienst Flevoland Gooi- en Vechtstreek (OFGV) huurt vanaf medio 2023 minder vierkante meters dan voorheen, waardoor de huuropbrengsten lager zijn. Wij streven ernaar de vrijgekomen ruimte voor het grootste deel opnieuw te gaan verhuren.

Wij stellen voor om de begrote baten voor huurinkomsten met € 100.000 te verlagen, ten laste van het begrotingssaldo.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking € 100.000 af in 2023.

7G – Eénmalige uitkering CAO

In maart 2023 is door de Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie (BOD) en de vakbonden een aantal aanvullende afspraken gemaakt over de cao 2022-2023.

Ter compensatie van de sterk opgelopen inflatie is besloten om over te gaan tot het verstrekken van een éénmalige uitkering van € 750 bruto (bij full time dienstverband) aan iedere werknemer, die op 1 april 2023 in dienst is. Deeltijders ontvangen dit bedrag naar rato. Werknemers met een Wajong uitkering kunnen eventueel kiezen voor een uitkering in verlof.

Deze afspraak past binnen het onderhandelingskader voor de cao 2022-2023, waarmee de portefeuillehouders P&O hebben ingestemd in juni 2022 en dat tevens afgestemd was met het IPO-bestuur, de bestuurlijke adviescommissie Financiën (BAC Financiën) en de kring van provinciesecretarissen.

Wij stellen voor om het budget 'salarissen en vervanging inhuur' in 2023 te verhogen met € 370.000, ten laste van de stelpost loon- en prijsontwikkeling.

Geen impact op de vrije ruimte, doordat de stelpost loon- en prijsontwikkeling wordt ingezet.

7H – Licenties Informatie Voorziening

Bij de besluitvorming over de informatiestrategie zijn middelen beschikbaar gesteld voor IV-projecten en bijbehorende exploitatielasten. Van een aantal projecten blijkt dat de lasten hoger zullen zijn dan geraamd, als gevolg van gestegen energiekosten en inflatie in zijn algemeenheid. Dat gaat bijvoorbeeld over netwerksupport en het beheer van het Hybrid Cloud datacenter. Maar ook onze softwarelicenties zijn als gevolg hiervan sterker in kosten gestegen dan geprognostiseerd. Daarnaast hebben we eenmalig te maken met dubbele licentiekosten voor het financieel pakket, omdat de SAP-software in 2023 uitvoerig getest en ingericht moet worden, terwijl het pakket dat uitgefaseerd wordt in 2023 nog gebruikt wordt.

Om deze essentiële faciliteiten te kunnen laten (blijven) werken is aanvullend budget benodigd voor beheer & onderhoud Hybrid Cloud Datacenter, gestegen kosten van softwarelicenties en netwerk support.

Wij stellen voor het budget voor de informatievoorziening incidenteel te verhogen met € 450.000, ten laste van het begrotingssaldo. Voor het opstellen van de begroting 2024 worden de mogelijke structurele effecten verder gezien.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking € 450.000 af in 2023.

7I – Prijsstijging energie

Onze huidige energiecontracten zijn 1 januari 2020 ingegaan, na een gezamenlijke aanbesteding met andere provincies. Destijds is gekozen om groene energie van tevoren in te kopen en daarmee de prijs vast te leggen middels een click strategie. Gezien de extreme prijsstijgingen op de energiemarkt in 2022 en de op voorhand vastgelegde clickstrategie heeft dit geresulteerd in een aanzienlijke stijging van de kosten voor 2023. Als gevolg van de inflatie op deze producten is er sprake van een forse prijsstijging voor deze producten. Het structurele effect is nog niet bekend, mede gezien de ontwikkelingen op de energiemarkt. Dat mogelijke effect zal bij het opstellen van de programmabegroting 2024 worden gezien.

Wij stellen voor om het budget voor gas, water en elektra in 2023 te verhogen met € 300.000, ten laste van de stelpost loon- en prijsontwikkeling.

Geen impact op de vrije ruimte, doordat de stelpost loon- en prijsontwikkeling wordt ingezet.

7J – Uitvoeringsplan digitale weerbaarheid

Om de digitale weerbaarheid van onze organisatie te versterken is een uitvoeringsplan gemaakt. Het doel daarvan is om de risico's van cyberincidenten tot een aanvaardbaar niveau te brengen. Daarvoor hebben wij beheersingsmaatregelen om cyberincidenten te voorkomen, te ontdekken, schade te beperken en herstel eenvoudiger te maken. De materiële kosten voor de uitvoering van het jaarplan 2023 zijn € 110.000. Deze zijn benodigd voor kwetsbaarheidstesten, opleiding en het creëren van bewustwording. De externe personele kosten zijn voor 2023 berekend op € 170.000. Dat omvat de inzet van een auditor, ondersteuning informatiebeveiliging, een projectleider en een communicatie adviseur.

Wij stellen voor om in 2023 een budget op te nemen van € 280.000 voor de digitale weerbaarheid, ten laste van het begrotingssaldo.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking € 280.000 af in 2023.

7K – WGA verzekering

Jaarlijks wordt de premie van de WGA-verzekering bijgesteld. In 2023 is de stijging van de premie fors hoger dan de prijscorrectie op dit budget.

Wij stellen voor om het budget voor de WGA-verzekeringen in 2023 te verhogen met € 60.000, ten laste van het begrotingssaldo. De mogelijke structurele effecten worden voor het opstellen van de begroting 2024 gezien.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking € 60.000 af in 2023.

2.7.4 Onderdeel – Provinciale Staten

Optimaal ondersteunde besluitvorming door Provinciale Staten

7L – Vergoeding statenleden

In de nieuwe statenperiode is de vergoeding voor de werkzaamheden voor leden van de provinciale staten structureel verhoogd. Het 'rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers' is hierop aangepast. Met ingang van 29 maart 2023 is de maandelijkse vergoeding voor een statenlid per maand gewijzigd van € 1.329,38 in € 1.894,59.

Wij stellen voor om de begrotingspost 'vergoedingen statenleden', ten laste van het begrotingssaldo:

- in 2023 te verhogen met € 243.000, en
- vanaf 2024 structureel te verhogen met € 324.000.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking af in 2023 (€ 243.000) en volgende jaren (€ 324.000 structureel).

7M – Routekaart Provinciale Staten

Provinciale Staten hebben op 31 mei 2023 positief besloten over het voorstel 'Benoeming en instellen gremia Provinciale Staten 31 mei 2023'. Daarmee is € 25.000 beschikbaar gesteld voor de werkgroep 'Routekaart Provinciale Staten'. Onderdeel van het besluit is om de technische verwerking van dit besluit in de begrotingswijziging van de Zomernota te betrekken.

Wij stellen voor om de begrotingspost 'training en ontwikkeling' in 2023 met € 25.000 te verhogen ten laste van het begrotingssaldo.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking af in 2023 met € 25.000.

7N – Bijdrage waterschap in samenwerking verkiezingen

Voor de opkomst bevorderende campagne van de Provinciale Staten verkiezingen 2023 is samengewerkt met het Waterschap Zuiderzeeland. Samen is een verkiezingskrant uitgebracht, zijn krantadvertenties geplaatst en is een kaart uitgegaan naar Flevolandse die voor het eerst mochten stemmen. De lasten die hieruit voortvloeien zijn door de provincie voorgeschoten en het Waterschap draagt hier de helft aan bij.

Wij stellen voor om zowel de baten als de lasten van de begrotingspost 'verkiezingen' in 2023 met € 22.342 te verhogen.

Geen impact op de vrije ruimte door de bijdrage van het waterschap.

7O – Catering Provinciale Staten

Het huidige cateringcontract is in corona-tijd ingegaan. Het was op dat moment niet mogelijk een realistische meerjarenraming op te stellen, omdat de afzetcijfers sterk schommelden als gevolg van coronamaatregelen. In 2022 is het cateringbudget toereikend gebleken. Echter in dat jaar was sprake van een voorzichtige daling in de aanwezigheid bij commissies en zijn diverse statenconferenties wegens te weinig aanmeldingen geannuleerd.

Met de start van de nieuwe Statenperiode in maart 2023 zien we dat een toenemend beroep wordt gedaan op de catering. Dit komt voort uit de volgende ontwikkelingen:

- toename in de aanwezigheid van Staten- en burgerleden bij Provinciale Staten en commissies;
- toename in de aanwezigheid van publiek bij deze vergaderingen;
- toename in het aantal aanmeldingen voor Statenacademies waardoor deze doorgang kunnen vinden;
- Een verkenning en (in)formatie traject voor een nieuw politiek akkoord;
- Een voorbereidingscommissie/vertrouwenscommissie benoeming nieuwe Commissaris van de Koning.

Vanwege deze ontwikkelingen is een nieuwe raming voor de verwachte cateringkosten in 2023 opgesteld die € 47.000 hoger ligt dan momenteel begroot.

Wij stellen voor om de begrotingspost 'cateringkosten' in 2023 met € 47.000 te verhogen ten laste van het begrotingssaldo.

De vrije ruimte neemt door deze afwijking af in 2023 met € 47.000.

Deel 3

Overzicht financiële afwijkingen

3 Financiële effecten

3.1 Financiële omvang van de afwijkingen

In de onderstaande tabel is de financiële impact van de voorstellen op de programma's samengevat. Dit is inclusief de wijziging van de dekkingsmiddelen, zoals de stelposten 'nieuw beleid' en 'loon- en prijscompensatie' en de reserves. De effecten daarop vallen in programma 7 'vernieuwend bestuur' en worden verderop in dit hoofdstuk toegelicht.

Het saldo van de begroting wordt, zoals gebruikelijk is in ons financiële kader, verrekend met de stelpost voor nieuw beleid.

Tabel 3 - Totaal overzicht afwijkingen per programma (bedragen in € x 1 miljoen / - = voordeel)

Programma's	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Lasten	4,77	6,70	4,45	0,64	0,36	16,92
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	2,42	0,33	0,15	0,00	0,00	2,89
2 Landbouw, visserij en natuur	0,88	3,96	3,75	0,29	0,00	8,87
3 Economie	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15
4 Aantrekkelijk Flevoland & Krachtige Samenleving	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12
5 Energie, duurzaamheid en milieu	0,00	1,93	0,11	0,11	0,11	2,27
6 Mobiliteit	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13
7 Vernieuwend bestuur	1,07	0,47	0,44	0,24	0,24	2,47
Baten	-4,55	-6,34	-4,10	-0,29	0,00	-15,27
1 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en water	-1,99	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,99
2 Landbouw, visserij en natuur	-1,27	-3,13	-2,71	0,00	0,00	-7,10
5 Energie, duurzaamheid en milieu	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04
7 Vernieuwend bestuur	-1,33	-3,21	-1,39	-0,29	0,00	-6,22
Begrotingssaldo*	0,22	0,36	0,36	0,36	0,36	1,64
Verrekening met de stelpost nieuw beleid	-0,22	-0,36	-0,36	-0,36	-0,36	-1,64
Saldo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

De afwijkingen in deze zomernota hebben gevolgen voor de financiële omvang van de programma's, de reserves en enkele stelposten. In het onderstaande overzicht is weergegeven

Tabel 4 - Effect afwijkingen op begrotingssaldo en dekkingsbronnen (bedragen in € x 1 miljoen / - = voordeel)

Dekkingsbronnen	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Lasten	4,55	6,34	4,10	0,29	0,00	15,27
Programma's	5,55	6,78	4,57	0,75	0,47	18,12
Begrotingssaldo*	-0,22	-0,36	-0,36	-0,36	-0,36	-1,64
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-1,17	-0,95	-0,95	-0,95	-0,95	-4,95
Stelpost nieuw beleid	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00	-0,10
Reserves	0,39	0,96	0,83	0,83	0,83	3,85
Baten	-4,55	-6,34	-4,10	-0,29	0,00	-15,27
Programma's	-4,54	-3,13	-2,71	0,00	0,00	-10,38
Reserves	-0,01	-3,21	-1,39	-0,29	0,00	-4,89
Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

*Het begrotingssaldo zal worden verrekend met de stelpost nieuw beleid. Omdat de vrije ruimte in die stelpost nihil is, zal dat effect hebben op het oormerk 'nieuw collegeperiode'.

3.2 Impact op de vrije begrotingsruimte

Het uitgangspunt voor de begrotingsruimte is de programmabegroting 2023. De ruimte bestaat uit het:

- ongeoormerkte deel van de stelpost 'nieuw beleid', en
- ongeoormerkte deel van de 'Brede Bestemmingsreserve'.

De vrije ruimte in de stelpost Nieuw Beleid was in de programmabegroting nihil en blijft dat nu ook. Dat is het gevolg van het besluit om de volledige vrije ruimte toe te kennen aan het oormerk 'Ruimte voor nieuwe bestuursperiode'. De omvang daarvan was in de programmabegroting € 5,39 miljoen. Door de reeds genomen besluiten en het effect van de zomernota 2023 wordt de nieuwe omvang van dat oormerk € 6,99 miljoen.

Het ongeoormerkte deel van de Brede Bestemmingsreserve was in de programmabegroting 2023 € 19,07 miljoen. Door reeds genomen besluiten en het effect van de zomernota is het nieuwe begrote saldo licht toegenomen tot € 20,62 miljoen. Wel zijn er enkele voorstellen onderweg, zie de uitleg onder de tabel.

Om het verloop van de begrotingsruimte uit te leggen zijn enkele grote afwijkingen zichtbaar gemaakt in de volgende tabel. De grootste afwijkingen hebben te maken met de actualisatie van het financiële kader zoals het Provinciefonds, de MRB en de compensatie klimaatakkoord, die in de slotwijziging van december 2022 zijn verwerkt.

Tabel 5 – Verloopoverzicht van de begrotingsruimte (bedragen in € x 1.000)

Opbouw vrije begrotingsruimte	Stelpost nieuw beleid	BBR (ongeoormerkt)
Initiële omvang (PB2023)	5,74	19,07
Waarvan geoormerkt	5,74	0,00
Vrije ruimte	0,00	19,07
Actualisatie al genomen besluiten	1,51	1,95
Slotwijziging begroting in december 2022	1,90	0,00
Batavialand	-0,30	0,00
Overige actualisaties en correcties	-0,09	0,00
Reservemutaties 2022 (saldo stortingen en onttrekkingen)	0,00	9,42
Begrote onttrekkingen aan de vrije ruimte in 2023	0,00	-7,47
Afwijkingen zomernota 2023	-0,22	-0,40
Effect van het begrotingssaldo	-0,22	-0,40
Herziene omvang (initieel plus mutaties)	7,04	20,62
Waarvan geoormerkt:		
A. Coalitieakkoord 2019-2023		
- Infrastructuur (wegen en fietspaden)	0,00	0,00
- Schone leefomgeving	0,00	0,00
B. Najaarsnota 2020		
- Batavialand (Maritiem archeologisch depot)	0,00	0,00
- Informatiestrategie excl. DSO	0,00	0,00
C. Overig		
- Erfgoed Schokland	0,05	0,00
D. Ruimte voor nieuwe bestuursperiode	6,99	0,00
E. Besluitvorming onderweg*	0,00	-3,20
Vrije begrotingsruimte	0,00	17,82*

Deze vrije ruimte is exclusief ontwikkelingen waarvoor afzonderlijke besluitvorming nog onderweg is naar Provinciale Staten, waaronder het economisch programma en de Maritieme Servicehaven. Ook het saldo van de jaarrekening 2022 is hierin nog niet verwerkt, omdat daarover nog besluitvorming plaats zal vinden.

* Dit betreft de doorontwikkeling Batavialand (€ 0,3 miljoen), het Economisch Programma 2023-2028 (€ 2,4 miljoen) en de uitvoering van de motie van PS van 25 januari voor Oekraïne (€ 0,5 miljoen).

3.3 Stelpost Nieuw beleid

De stelpost nieuw beleid wordt gebruikt om het begrotingsaldo te reserveren voor toekomstige (nieuwe) ontwikkelingen. Het gepresenteerde saldo in de jaarlijkse begroting is nihil, doordat de effecten op het saldo worden verrekend met deze stelpost.

In de onderstaande tabel hebben wij de verwachte omvang van de stelpost weergegeven.

Tabel 6 – Verloop stelpost Nieuw Beleid (bedragen in € x 1 miljoen / - = voordeel)

Stelpost Nieuw Beleid	2023	2024	2025	2026	2027
Stand programmabegroting 2023	5,7	20,1	16,3	10,4	13,6
Genomen besluiten 2022, na vaststelling begroting 2023	1,9	3,6	4,9	3,3	0
Wijzigingen voorjaar door PS besloten	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Wijzigingen onderweg naar PS (nog te besluiten)	-0,0	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Effecten zomernota	-0,2	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4
Subtotaal	7,0	21,4	18,9	11,4	11,7
<i>Waarvan geormerkt:</i>					
Oormerk nieuwe bestuursperiode	6,9	20,3	17,7	9,3	9,3
Oormerk Infra wegen	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0
Infra fietspaden	0,0	1,0	1,0	0,8	0,8
Batavialand	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Droogteschade	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Schokland	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
SWUNG (investering)	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Vernieuwend Initiatief Prijs	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
Saldo na oormerken	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

3.4 Stelpost loon- en prijsontwikkeling

De stelpost loon- en prijsontwikkeling wordt jaarlijks beoordeeld, aan de hand van de effecten van de Macro Economische Verkenning van het CBS. Voor iedere begroting worden de budgetten geïndexeerd en daarvoor is de stelpost de dekkingsbron. Ook de effecten van de CAO provincies worden ten laste gebracht van de stelpost. Omdat de indexering over meerdere jaren een cumulatief effect heeft neemt de omvang van de stelpost in de begroting per jaar toe. Dit is onze inschatting van de benodigde middelen om de begroting in dat jaar op het niveau te krijgen, waarbij rekening wordt gehouden met de kostenstijgingen in de toekomst (inflatie).

Diverse afwijkingen hebben een relatie met de stelpost loon- en prijsontwikkeling, zoals blijkt uit de volgende tabel.

Tabel 7 – Mutaties van de stelpost loon- en prijsontwikkeling, per afwijking (bedragen in €)

	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten	-1.169.271	-945.390	-945.390	-945.390	-945.390
4A Eenmalige compensatie culturele- en erfgoedinstellingen	-222.881	0	0	0	0
5E Omgevingsdienst CAO	-113.390	-113.390	-113.390	-113.390	-113.390
6C Indexatie van exploitatiesubsidies aan OV-bedrijven	-43.000	-712.000	-712.000	-712.000	-712.000
6D Indexatie vervoerskosten Regiotaxi Flevoland	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000
7G Eénmalige uitkering CAO	-370.000	0	0	0	0
7I Prijsstijging energie	-300.000	0	0	0	0
Eindtotaal	-1.169.271	-945.390	-945.390	-945.390	-945.390

Het effect van de wijzigingen in de zomernota blijkt uit de onderstaande tabel. Daarin is het verloop van de omvang van de stelpost weergegeven.

Tabel 8 – Verloop van de stelpost loon- en prijsontwikkeling (bedragen in €)

	2023	2024	2025	2026	2027*
Stand programmabegroting 2023	1.204.493	6.205.167	11.231.569	16.501.605	18.401.605
Begrotingswijzigingen najaar 2022	1.100.000	2.000.000	2.900.000	1.900.000	0
Mutaties zomernota 2023	-1.169.271	-945.390	-945.390	-945.390	-945.390
Eindtotaal	1.135.222	7.259.777	13.186.179	17.456.215	17.456.215

*De aanpassing voor loon- en prijscompensatie in de jaarschijf 2027 zal bij de begroting 2024 worden ingevuld. De verwachting is dat dit circa € 2,5 miljoen zal kosten, maar ook dat dit kan worden verrekend met de geïndexeerde opbrengst uit het Provinciefonds.

In 2023 resteert een bedrag van € 1,1 miljoen op de stelpost loon- en prijsontwikkelingen. Wij stellen voor om dit bedrag aan te houden voor mogelijke knelpunten in de resterende maanden van 2023. Bij vaststelling van de begroting 2023 hebben Provinciale Staten mandaat verleend aan het college van Gedeputeerde Staten om deze middelen via een mandaat begrotingswijziging toe te kennen.

3.5 Reserves

Diverse afwijkingen hebben een relatie met een reserve, zoals blijkt uit de voorgaande tabel. Dat kan zijn doordat de lasten in 2023 lager zijn, waardoor er minder aan een reserve onttrokken hoeft te worden. Een ander voorbeeld is dat eerder begrote lasten uitgesteld moeten worden en via een reserve budgettair beschikbaar kunnen blijven in volgende jaren. De afwijkingen hebben tot gevolg dat de reserves per saldo afnemen met € 1.045.901.

Tabel 9 – Mutaties van de reserves, per afwijking (bedragen in € / - = onttrekking)

	2023	2024	2025	2026	2027
Reserve Mobiliteit	163.000	964.370	832.000	832.000	832.000
6C Indexatie van exploitatiesubsidies aan OV-bedrijven					
Storting	43.000	712.000	712.000	712.000	712.000
6D Indexatie vervoerskosten Regiotaxi Flevoland					
Storting	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
6G Geluidsvanrail Ganzenweg - Knardijk					
Storting	0	68.661	0	0	0
6H Project Gooiseweg					
Storting	0	63.709	0	0	0
Brede Bestemmingsreserve	-558.036	-2.289.067	-1.387.168	-285.000	0
1D Flevoland bouwt aan Nederland					
Onttrekkingen	-600.216	0	0	0	0
1E Watersysteem blijvend op orde!					
Onttrekkingen	250.000	-100.000	-150.000	0	0
1F Aanleg van een vooroever					
Onttrekkingen	-300.000	0	0	0	0
2A Food Forum					
Onttrekkingen	100.000	0	0	0	0
2B Gebiedsgerichte aanpak stikstof					
Onttrekkingen	-380.000	-530.000	-650.000	0	0
2D Project Poort Lelystad					
Onttrekkingen	1.000.000	-309.067	-387.168	-285.000	0
5A Waterstofeconomie					
Onttrekkingen	-180.000	0	0	0	0
5B Obstakelverlichting windmolens					
Onttrekkingen	-500.000	-1.000.000	0	0	0
5D Bodemsanering					
Onttrekkingen	150.000	-150.000	0	0	0
5F Omgevingsdienst Flevolandse aanpak stikstof					
Onttrekkingen	-97.820	0	0	0	0
7A Versterkte effectiviteit openbaar bestuur					
Onttrekkingen	0	-200.000	-200.000	0	0
Reserve Doorgeschoven activiteiten	925.000	-925.000	0	0	0
1A Actualiseren (nieuwe) Omgevingsverordening provincie Flevoland					
Onttrekkingen	0	-100.000	0	0	0
Storting	100.000	0	0	0	0
1B Actualisatie omgevingsvisie en het omgevingsprogramma					
Onttrekkingen	0	-125.000	0	0	0
Storting	125.000	0	0	0	0
5C Actieplan geluid/SWUNG					
Onttrekkingen	700.000	-700.000	0	0	0
Reserve Procesgelden gebiedsontwikkeling	-150.000	0	0	0	0
3A Gebiedsopgave MITC					
Onttrekkingen	-50.000	0	0	0	0
3B Gebiedsopgave MSNF					
Onttrekkingen	-100.000	0	0	0	0
Eindtotaal	379.964	-2.249.697	-555.168	547.000	832.000

3.6 Kredieten

Er zijn zes gerapporteerde afwijkingen met een effect op de voor 2023 verleende kredieten. De kredieten hebben niet direct effect op de programmabegroting. Het is namelijk de verwachte omvang van de investeringen die wij zullen doen. De uitgaven (het geld wat wij zullen gaan uitgeven, oftewel betalen) komen niet als een 'last' in de begroting, maar op de balans als investering.

Een uitzondering daarop is het gevraagde krediet voor het Provinciaal Programma Landelijk Gebied. De investeringen daarvan hebben in principe een vaste waarde, zoals gronden en terreinen, waarover niet afgeschreven hoeft te worden. Dat is in lijn met de wettelijke verslaggevingsvereisten en de financiële verordening.

Het financiële effect op de begroting is dat er afgeschreven zal gaan worden, vanaf het jaar nadat de investeringen in gebruik zijn genomen. Dat zijn de kapitaallasten die veelal financieel gedekt worden uit de egalisatiereserves die daarvoor zijn gevormd.

Tabel 10 – Aangevraagde investeringskredieten (bedragen in € x 1 miljoen)

Programma en classificatie	2023		Totaal
	Lager	Hoger	
2 Landbouw, visserij en natuur	(6,00)	10,00	4,00
2E - Provinciaal Programma Landelijk Gebied	(6,00)	10,00	4,00
6 Mobiliteit	-	12,45	12,45
6G - Project nieuwe haltes museum Schokland	-	0,30	0,30
6I - Geluidsvanrail Ganzenweg – Knardijk	-	0,07	0,07
6J - Project Gooiseweg	-	0,06	0,06
6K - Verbreding fietsonderdoorgang Veluwemeerbrug	-	0,02	0,02
6L – Groot onderhoud bruggen en sluizen	-	12,0	12,0
7 Vernieuwend bestuur	-	0,50	0,50
7D - Solar roof en snellaadpaal	-	0,50	0,50
Totaal	(6,00)	22,95	16,95

Deel 4

Bijlagen

4 Bijlagen

4.1 Overzicht afwijkingen met financieel effect

Afwijkingen en dekkingsbronnen	2023	2024	2025	2026	2027
1A Actualiseren (nieuwe) Omgevingsverordening provincie Flevoland	0	0	0	0	0
Programma's	-100.000	100.000	0	0	0
Reserves	100.000	-100.000	0	0	0
1B Actualisatie omgevingsvisie en het omgevingsprogramma	0	0	0	0	0
Programma's	-125.000	125.000	0	0	0
Reserves	125.000	-125.000	0	0	0
1C Expo Floriade - FVA Almere 2.0	0	0	0	0	0
Programma's	0	0	0	0	0
1D Flevoland bouwt aan Nederland	0	0	0	0	0
Programma's	600.216	0	0	0	0
Reserves	-600.216	0	0	0	0
1E Watersysteem blijvend op orde!	0	0	0	0	0
Programma's	-250.000	100.000	150.000	0	0
Reserves	250.000	-100.000	-150.000	0	0
1F Aanleg van een vooroever	0	0	0	0	0
Programma's	300.000	0	0	0	0
Reserves	-300.000	0	0	0	0
2A Food Forum	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-230.000	0	0	0	0
Programma's	130.000	0	0	0	0
Reserves	100.000	0	0	0	0
2B Gebiedsgerichte aanpak stikstof	0	0	0	0	0
Programma's	380.000	530.000	650.000	0	0
Reserves	-380.000	-530.000	-650.000	0	0
2D Project Poort Lelystad	0	0	0	0	0
Programma's	-1.000.000	309.067	387.168	285.000	0
Reserves	1.000.000	-309.067	-387.168	-285.000	0
3A Gebiedsopgave MITC	0	0	0	0	0
Programma's	50.000	0	0	0	0
Reserves	-50.000	0	0	0	0
3B Gebiedsopgave MSNF	0	0	0	0	0
Programma's	100.000	0	0	0	0
Reserves	-100.000	0	0	0	0
4A Eenmalige compensatie culturele- en erfgoedinstellingen	0	0	0	0	0
Programma's	222.881	0	0	0	0
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-222.881	0	0	0	0
4B Erfgoedzorg	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	100.000	0	0	0	0
Programma's	-100.000	0	0	0	0
5A Waterstofeconomie	0	0	0	0	0
Programma's	180.000	0	0	0	0
Reserves	-180.000	0	0	0	0
5B Obstakelverlichting windmolens	0	0	0	0	0
Programma's	500.000	1.000.000	0	0	0
Reserves	-500.000	-1.000.000	0	0	0
5C Actieplan geluid/SWUNG	0	0	0	0	0
Programma's	-700.000	700.000	0	0	0
Reserves	700.000	-700.000	0	0	0
5D Bodemsanering	0	0	0	0	0
Programma's	-150.000	150.000	0	0	0
Reserves	150.000	-150.000	0	0	0
5E Omgevingsdienst CAO	0	0	0	0	0
Programma's	113.390	113.390	113.390	113.390	113.390
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-113.390	-113.390	-113.390	-113.390	-113.390
5F Omgevingsdienst Flevolandse aanpak stikstof	0	0	0	0	0
Programma's	97.820	0	0	0	0
Reserves	-97.820	0	0	0	0
5G Leges milieubelastende activiteit NZKG	0	0	0	0	0
Programma's	0	0	0	0	0
6C Indexatie van exploitatiesubsidies aan OV-bedrijven	0	0	0	0	0
Reserves	43.000	712.000	712.000	712.000	712.000

Afwijkingen en dekkingsbronnen	2023	2024	2025	2026	2027
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-43.000	-712.000	-712.000	-712.000	-712.000
6D Indexatie vervoerskosten Regiotaxi Flevoland	0	0	0	0	0
Reserves	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000
6E Uitbreidingsvergoeding delegatiebesluit OV Almere	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-228.861	0	0	0	0
Programma's	228.861	0	0	0	0
6G Geluidsvanrail Ganzenweg - Knardijk	0	0	0	0	0
Reserves	0	68.661	0	0	0
Stelpost nieuw beleid	0	-68.661	0	0	0
6H Project Gooiseweg	0	0	0	0	0
Programma's	0	-30.365	0	0	0
Reserves	0	63.709	0	0	0
Stelpost nieuw beleid	0	-33.344	0	0	0
7A Versterkte effectiviteit openbaar bestuur	0	0	0	0	0
Programma's	0	200.000	200.000	0	0
Reserves	0	-200.000	-200.000	0	0
7B Rentebaten	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	1.000.000	0	0	0	0
Programma's	-1.000.000	0	0	0	0
7C MRB bijstelling prognose	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	400.000	0	0	0	0
Programma's	-400.000	0	0	0	0
7D Aanvullend krediet Solar roof en snellaadpaal	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	0	-32.500	-32.500	-32.500	-32.500
Programma's	0	32.500	32.500	32.500	32.500
7E Aanvulling bijdrage Bij12	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-55.000	0	0	0	0
Programma's	55.000	0	0	0	0
7F Daling huuropbrengst OFGV	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-100.000	0	0	0	0
Programma's	100.000	0	0	0	0
7G Eénmalige uitkering CAO	0	0	0	0	0
Programma's	370.000	0	0	0	0
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-370.000	0	0	0	0
7H Licenties Informatie Voorziening	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-450.000	0	0	0	0
Programma's	450.000	0	0	0	0
7I Prijsstijging energie	0	0	0	0	0
Programma's	300.000	0	0	0	0
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	-300.000	0	0	0	0
7J Uitvoeringsplan digitale weerbaarheid	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-280.000	0	0	0	0
Programma's	280.000	0	0	0	0
7K WGA verzekering	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-60.000	0	0	0	0
Programma's	60.000	0	0	0	0
7L Vergoeding statenleden	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-243.000	-324.000	-324.000	-324.000	-324.000
Programma's	243.000	324.000	324.000	324.000	324.000
7M Routekaart Provinciale Staten	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-25.000	0	0	0	0
Programma's	25.000	0	0	0	0
7N Bijdrage waterschap in samenwerking verkiezingen	0	0	0	0	0
Programma's	0	0	0	0	0
7O Catering Provinciale Staten	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	-47.000	0	0	0	0
Programma's	47.000	0	0	0	0
Eindtotaal	0	0	0	0	0

Zomernota 2023
Referentie 3115194

Visarenddreef 1
8232 PH LELYSTAD
0320 265 265
www.flevoland.nl